

20. Jūras un piekrastes telpiskās plānošanas koordinācijas grupas sanāksme

14.08.2026. plkst. 13.00 - 15.00

MS Teams

PROTOKOLS

2026. gada 14. augustā norisinājās divdesmitā Jūras un piekrastes telpiskās plānošanas koordinācijas grupas (turpmāk - Koordinācijas grupa) sanāksme, ko organizēja Viedās administrācijas un reģionālās attīstības ministrija (VARAM; ministrija). Sanāksmes materiāli pieejami [šeit](#).

Sanāksmes mērķis ir iepazīstināt dalībniekus ar Jūras plānojuma grozījumu izstrādei nepieciešamo datu saturisko tvērumu, saņemt atgriezenisko saiti un priekšlikumus.

Sanāksmi atklāj **A. Bērziņa**, informējot sanāksmes dalībniekus par plānoto darba kārtību, uzsverot sanāksmes nozīmi datu un informācijas saturiskā tvēruma kontekstā.

1) Aktuālo zivju nozvejas datu apkopošana un analīze Jūras plānojuma grozījumu sagatavošanai.

T. Skadiņš informē par Jūras plānojuma grozījumiem nepieciešamajiem zivju nozvejas datiem. Šie dati ir būtiski ekosistēmu pieejā balstītas jūras telpas plānošanas nodrošināšanai, kā arī tiks izmantoti SEABAS projekta ietvaros. Nepieciešamie dati par vecāku periodu jau iepriekš ir tikuši izmantoti gan Jūras plānojuma, gan tā starpposma novērtējuma sagatavošanā. Sanāksmes dalībniekiem tiek demonstrēti piemēri datu vizualizācijām no minētajiem dokumentiem.

Iebildumi, papildinājumi:

1. **I. Bārtule (Zemkopības ministrija (ZM))** jautā, vai nenoderētu informācija par roņu ietekmi uz zivsaimniecību, jo ir ietekme? Varētu tikt izmantota informācija par apjomiem (nodarītajiem zaudējumiem un kompensācijām).
2. **I. Tomsone (Kurzemes plānošanas reģions (KPR))** vērš uzmanību uz **COREEL** projektu saistībā ar zvejas tīklu savākšanu un otrreizējo izmantošanu. Projekts ir saistīts ar konkrēto tematisko bloku un būtu jāņem vērā. I. Tomsone iesaka nodevumu skatīt kontekstā ar projektu.
3. **K. Veidmane (Vides Konsultatīvā padome (VKP))** jautā, vai zvejas datus paredzēts atspoguļot arī Latvijas zvejnieku nozveju ārpus Latvijas ūdeņiem, kā arī ārvalstu zvejnieku nozveju Latvijas ūdeņos.
4. **I. Bārtule** norāda, ka šie nozvejas apjomi nav tik būtiski. Lielāka uzmanība būtu pievēršama nozvejas izkraušanas vietām un zvejniecības ietekmei uz ostām, jo nozvejas izkraušana ārvalstu ostās ir izteiktāka tendence.

5. **G. Vilciņš (Limbažu novads)** jautā par plānotā kumulatīvās ietekmes novērtējuma tvērumu un metodisko pieeju.

VARAM skaidro, ka kumulatīvās ietekmes novērtējuma mērķis ir izvērtēt esošo un plānoto darbību kopējo ietekmi jūras teritorijā. Vienlaikus detalizētas diskusijas ar Tartu Universitātes ekspertu komandu, kura SEABAS projekta ietvaros veiks novērtējumu, vēl nav notikušas. Līdz šim galvenā uzmanība pievērsta pieejamo vides datu apzināšanai un apkopošanai. Novērtējuma sagatavošanā paredzēts izmantot pēc iespējas pilnīgāku un visaptverošāku datu kopumu.

2) Jūras vides stāvokļa indikatoru mērķa vērtību un esošās situācijas izvērtējums Jūras plānojuma grozījumu sagatavošanai.

T. Skadiņš uzsver jūras vides stāvokļa indikatoru un aktuālā stāvokļa novērtējuma nozīmi grozījumu un SIVN izstrādes ietvaros. Aktuāla informācija ir nepieciešama, lai izvērtētu izmaiņas kopš spēkā esošā plānojuma izstrādes un pamatotu plānošanas risinājumus. Katram indikatoram jānovērtē īstermiņa un ilgtermiņa tendences, raksturojot izmaiņu virzienu, būtiskākos ietekmējošos faktorus un Jūras plānojuma iespējamo ietekmi uz situāciju. Arī šajā gadījumā tiek izcelta informācijas nozīme atbalstam SEABAS projekta aktivitāšu ietvaros.

Iebildumi, papildinājumi:

1. **R. Sļesarevs (Valsts vides dienests (VVD))** jautā, vai ir pašreiz jau ir skaidrs, kādi dati kādi jūras vides kvalitātes raksturlielumi ir nepieciešami un vai tādi ir pieejami?

VARAM informē, ka jau ir tikusi izvērtēta rādītāju pieejamība. Ir izveidots indikatīvs rādītāju saraksts, kas balstīts uz jau iepriekš izmantoto jūras vides stāvokļa raksturošanai.

2. **R. Sļesarevs** arī norāda uz nepieciešamību izvērtēt sauszemes ūdeņu ietekmi uz jūras ūdeņiem. **A. Bērziņa** apstiprina, ka tiks skatīts, kā šo aspektu iekļaut tehniskajā specifikācijā.
3. **I. Tomsone** iesaka izvērtēt arī lietavu un plūdu ietekmi.

3) Konsultāciju un tehniskā atbalsta pakalpojumi ĢIS risinājumu izstrādei Jūras plānojuma grozījumu ietvaros.

M. Štube iepazīstina ar konsultāciju un tehniskā atbalsta vajadzībām ĢIS risinājumu izstrādei Jūras plānojuma grozījumu ietvaros. Tiek uzsvērta nepieciešamība pēc atbalsta telpisko datu pārvaldībā, tostarp datubāžu atjaunošanā un pilnveidošanā, datu apstrādē un analīzē, kā arī kartogrāfisko un citu vizuālo materiālu sagatavošanā. Tāpat būtisks ir atbalsts jūras un piekrastes telpiskās plānošanas rīka uzturēšanai un pilnveidošanai.

A. Bērziņa papildina, ka atbalsts arī ietver telpisko datu salāgošanu atbilstoši HELCOM vadlīnijām. **M. Štube** skaidro, ka vadlīnijas ir paredzētas, lai uzlabotu valstu telpisko datu kopu saskaņotību. Baltijas jūras reģionam ir sava platforma, kuras ietvaros ir attēloti dažādi ar jūras plānošanu saistīti telpiski dati.

Iebildumi, papildinājumi: netiek saņemti.

4) Ainavisko skatu punktu noteikšanas metodoloģijas izstrāde un augstu būvju vizuālās ietekmes modelēšana jūras teritorijā.

A. Bērziņa izklāsta pamatojumu izstrādāt ainavisko skatu punktu noteikšanas metodoloģiju un veikt augstu būvju vizuālās ietekmes modelēšanu jūras teritorijā. Šis jautājums ar dažādām pieejām tiek risināts jūras plānošanā arī Lietuvā un Somijā. Plānots izstrādāt metodoloģiju, veikt redzamības analīzi un sagatavot 3D vizualizācijas, kartogrāfiskos un foto materiālus. Modelēšanas rezultāti kalpotu par pamatu telpiskā zonējuma izstrādei un kritēriju noteikšanai būvju izvietojumam jūrā, ņemot vērā skatus no ainaviski nozīmīgiem skatu punktiem piekrastē. Šobrīd spēkā esošajā regulējumā ainaviskie skatu punkti nav noteikti, taču esošo situāciju, noteikšanas pieejas iespējams identificēt, analizējot pieejamo dokumentāciju. Uzdevuma mērķis ir izveidot uz datiem balstītu ceļa karti attīstītājiem, mazinot potenciālos konfliktus un samazinot laika un finanšu ieguldījumus projektu attīstībā, un veidot vienotu pieeju noteikšanai.

M. Štubē papildina, ka esošajā jūras plānojumā jau ir kritērijs, kas saistās ar redzamības aspektu. Konkrēti, tas ir 8 kilometru attālums no krasta, kas bija optimāls plānojuma tapšanas laikā. Vienlaikus, turbinas šobrīd ir krietni augstākas un tas norāda uz faktu, ka ir svarīgi izveidot metodoloģiju, ko var izmantot laika gaitā (kas ir elastīga un viegli piemērojama tehnoloģiskajām izmaiņām).

Iebildumi, papildinājumi:

1. **R. Sļesarevs** norāda, ka vērtīgāk būtu noteikt ainaviskos skatu punktus. Tādējādi būtu skaidrs, kur vēja parki varētu atrasties un kur nevarētu. **A. Bērziņa** piekrīt un uzsver, ka tas tiks darīts kopā ar metodoloģijas izstrādi, un tas ļautu attīstītājam iegūt lielāku skaidrību.
2. **I. Lāce (Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra (LIAA))** komentē, ka redzamība samazinās ar katru kilometru.

VARAM papildina, ka modelēšanā tiks ņemts vērā horizontālais leņķis. Ministrija vēlas, lai tiktu veikta objektīva analīze, kas ļautu izvairīties no pieņēmumiem un reizēm subjektīviem vērtējumiem.

3. **A. Širovs (Dabas aizsardzības pārvalde (DAP))** arī uzskata, ka ainaviskais novērtējums ir laba ideja, bet noteikti vajadzētu izvērtēt dažādus vertikālos līmeņus.
4. **J. Mārks (Klimata un enerģētikas ministrija (KEM))** piekrīt M. Štubē teiktajam, ka kritērijiem ir jābūt elastīgiem. Jebkurā gadījumā būs nepieciešamas papildus diskusijas, taču tas nemaina to, ka metodoloģijai ir jābūt elastīgai situācijas dinamiskuma dēļ. **A. Bērziņa** norāda, ka Pakalpojuma sniedzējam, izstrādājot metodoloģiju, būs jāņem vērā šie aspekti.
5. **A. Ruskule (Baltijas Vides Forums (BEF))** vērš uzmanību uz nepieciešamību rūpīgi definēt ainavisko skatu punktu noteikšanas kritērijus, skaidri nodalot nacionāla, reģionāla un vietēja līmeņa vērtības. Izvērtējumā jāņem vērā ne tikai vizuālie un estētiskie, bet arī

kultūrvēsturiskie, lokālie un dabiskuma aspekti, kā arī nepieciešams nacionāla līmeņa skatījums uz īpaši vērtīgām ainavām. Atsevišķos gadījumos skatu punktu vietā piemērotāka pieeja varētu būt ainavisko zonu noteikšana. **A. Bērziņa** atzinīgi novērtē priekšlikumus un informē, ka tie tiks ņemti vērā, papildinot specifikāciju.

6. **I. Lāce** norāda, ka ELWIND projektam nākamgad tiks veikts vizuālais novērtējums. Līdz ar to, nebūs iespējams iegūt pieredzi un informāciju ministrijas uzdevumam. Tiek ieteikts apskatīt Lietuvas metodiku – tai vajadzētu būt publiski pieejamai. **I. Lāce** lūdz precizēt, vai metodoloģija būs obligāta, vai kļūs par normatīvo aktu?

VARAM informē, ka tas nav šī konkrētā uzdevuma (iepirkuma) mērķis. Ministrijas piedāvātais virziens būs bāze, kas nāktu no ministrijas (kura arī tiktu izmantota grozījumu ietvaros). Tas ļautu izvairīties no tādu teritoriju izvēles, kur veidotos liels konflikts.

7. **J. Andersons (AS "Augstsprieguma tīkls" (AST))** jautā, vai metodoloģija attieksies tikai uz jūras vēja parkiem un tikai uz ainavām pret jūru? J. Andersons arī pauž bažas par to, ka ainavas vērtēšana ir subjektīvs pasākums.

VARAM norāda, ka metodoloģija attiektos uz būvēm jūrā. Šajā gadījumā tiks ņemta vērā starptautiskā pieredze, informācija no pašvaldību teritorijas plānojumiem, viss kas ir dokumentēts un kāda prakse ir piemērota. Tas nebūs emocionāls vai subjektīvs vērtējums - skatu punkti tiks identificēti, pamatojoties uz pieejamo informāciju un ekspertīzi. Skatu punkti būs prioritāri pret jūru, bet vēl jāņem vērā ekspertu teiktais. Tehniskajā specifikācijā būs iekļauts materiālu kopums, kas jāizskata un jāņem vērā.

8. **Č. Vilciņa** ieskatā lenķim noteikti jāietver arī piekrasti. Skatoties tikai ekspozīciju uz jūru, tas radītu nepilnīgu skatījumu uz potenciālo ietekmi. Limbažu novadā šobrīd tiek veikta ainavu un kultūrvēsturisko teritoriju izpēte, kur viens no uzdevumiem ir ainavisko punktu noteikšana. Pētnieki varētu ministriju informēt par savu pieredzi, par pirmajiem starprezultātiem. **A. Bērziņa** piekrīt šim priekšlikumam. Tiek norunāts, ka no Limbažu novada puses tiks atsūtīts e-pasts ar informāciju.

5) Jūras piesārņojošo atkritumu un piekrastes vides kvalitātes izvērtējums.

T. Skadiņš informē par jūras piesārņojošo atkritumu un piekrastes vides kvalitātes izvērtējuma vajadzībām. Šāda informācija ir nozīmīga sauszemes un jūras mijiedarbības kontekstā - informatīvā ziņojuma ietvaros ir secināts, ka šis aspekts ir vairāk jāņem vērā. Nepieciešamo datu un informācijas klāsts ietver kampaņas "Mana jūra" monitoringa datus, pašvaldību informāciju par piekrastes apsaimniekošanu, kā arī pieejamos monitoringa un peldūdeņu kvalitātes datus. Pētījuma rezultātā tiks sagatavots pārskats par piesārņojuma tendencēm Jūras plānojuma īstenošanas laikā, identificētas problemātiskākās teritorijas, iespējamie piesārņojuma avoti un nepieciešamie pārvaldības pasākumi, lai pamatotu Jūras plānojuma grozījumu risinājumus.

Iebildumi, papildinājumi:

1. **R. Sļesarevs** norāda, ka būtu svarīgi veikt izvērtējumu attiecībā uz piekrastē esošajām piesārņotām un potenciāli piesārņotām vietām, kas var radīt negatīvu ietekmi uz vides kvalitāti piekrastē un jūrā. VVD varētu iedot sarakstu ar vietām, kuras vajadzētu ņemt vērā. **A. Bērziņa** apstiprina, ka šāds saraksts būtu noderīgs. VVD drīzumā nosūtīs sarakstu.
2. **A. Širovs** komentē, ka vajadzētu apskatīt, vai kāda informācija jau nav ievākta LIFE projekta *Waste Resources* ietvaros.
3. **Ģ. Vilciņš** iesaka ņemt vērā arī par pārgājienu maršrutu Jūrtaka, par kuru tiek ievākts liels informācijas apjoms. No tūrisma viedokļa varētu apskatīt, kāda ir antropogēnā slodze un kāda ir tūrisma punktu koncentrēšanās šajā kontekstā. Tas varētu parādīt kādu korelāciju un telpisko izvietojumu.
4. **A. Širovs** iesaka pievērst uzmanību piekrastes teritorijas dabas aizsardzības plāniem. Tajos ir visai plaša informācija, kas varētu būt noderīga no tūrisma skatu punkta.

VARAM norāda, ka ir nesakritība pa gadiem - piekrastes apmeklējuma un antropogēnās slodzes izvērtējums tiks veikts nākamgad. Ministrija **vēlas saglabāt** tendenci, ka izvērtējums tiek veikts ik četrus gadus. Ir plāns, ka ar jūras atkritumu izvērtējumu būs iespējams arī atbalstīt nākamajā gadā veicamo pētījumu.

Sanāksmes noslēgums.

Sanāksmes noslēgumā **A. Bērziņa** rezumē, ka ir atbalsts ministrijas iepirkumu pozīcijām un sanāksmes mērķis ir sasniegts. Sanāksmes dalībnieki tiek informēti, ka nākamās sanāksmes ietvaros tiks strādāts pie zivsaimniecības un derīgo izrakteņu nozaru kritēriju pārskatīšanas un precizēšanas. Nākamā sanāksme notiks 22. septembrī.

ZM pārstāve **I. Bārtule** lūdz plānot tematisko sanāksmi par zivsaimniecības jautājumiem, kur nepieciešams pieaicināt arī zinātniskā institūta "BIOR" pārstāvjus.

1. pielikums

SANĀKSMES DALĪBNIEKU SARAKSTS

Piedalās (35):

Agnese Reķe	Baltijas Vides Forums
Anda Ruskule	Baltijas Vides Forums
Andris Širovs	Dabas aizsardzības pārvalde
Anete Bērziņa	VARAM TPZPD
Astrida Rijkure	Latvijas Universitāte
Baiba Niedola	Kurzemes plānošanas reģions
Dāvis Bičkovičs	VARAM TPZPD

Dzintars Vainovskis	Satiksmes ministrija
Egita Fabiane	Rīgas plānošanas reģions
Evija Strautiņa	VARAM TPZPD
Gints Ažēns	Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvalde
Gita Strode	Dabas aizsardzības pārvalde
Guna Smilga	Ādažu novada dome
Ģirts Vilciņš	Limbažu novada pašvaldība
Ieva Šmite	VSIA "Latvijas Jūras administrācija"
Ilze Karjuse	Jūrmalas valstspilsētas administrācija
Ilze Rutkovska	Zemkopības ministrija
Inese Bārtule	Zemkopības ministrija
Inga Belasova	VARAM DAD
Inguna Tomsone	Kurzemes plānošanas reģions
Iveta Lāce	Latvijas Investīciju un attīstības aģentūra
Jānis Andersons	AS "Augstsprieguma tīkls"
Jānis Mārks	Klimata un enerģētikas ministrija
Kaspars Markus Molls	Nacionālā kultūras mantojuma pārvalde
Kaspars Siņicins	Ventspils valstspilsētas pašvaldība
Krista Kušnere	Saulkrastu novada pašvaldība
Kristīna Veidemane	Vides Konsultatīvā padome
Līga Ratniece-Kadeģe	Liepājas speciālās ekonomiskās zonas pārvalde
Marta Rake-Lasmane	VARAM TPZPD
Marta Štube	VARAM TPZPD
Raimonds Šlesarevs	Valsts vides dienests
Ramona Vucane	VARAM VIAPD
Sanita Reinerte	Aizsardzības ministrija
Solvita Strāķe	Latvijas Hidroekoloģijas institūts
Toms Skadiņš	VARAM TPZPD